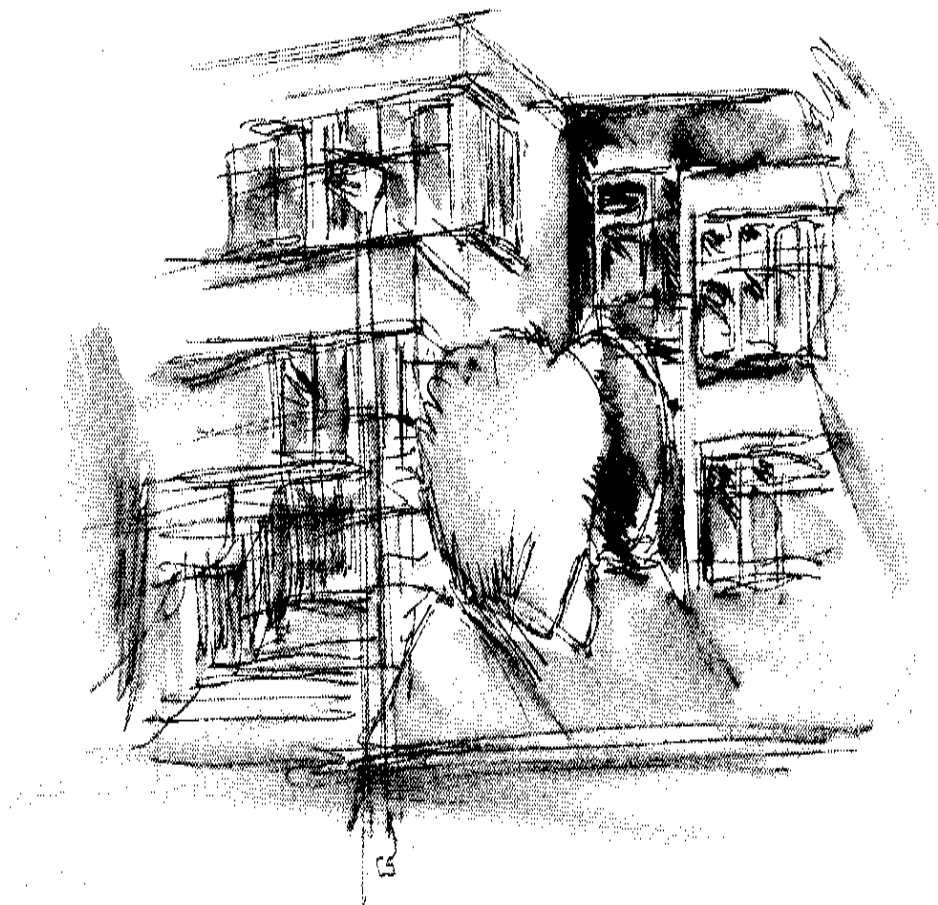

HELYI TANTERV

*Intézmény neve: Budapest XVI. Kerületi
Móra Ferenc Általános Iskola*

OM azonosító: 035096

Cím: 1162 Budapest, Ida utca 108-110.

T: 06-1 -405-57-66

Fax: 06-1-402-11-51

e-mail: idagazd@t-online.hu

WEB: www.mora16.hu

<i>HELYI TANTERV</i>	1
I. Iskolánk tantárgyi rendszere és óraszámai a 2013/2014. tanévtől	3
Alsó tagozat	3
Felső tagozat.....	4
II. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei és a tankönyvellátás rendje iskolánkban.....	7
III. A mindennapos testnevelés	8
IV. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	9
V. Projektoktatás	9
VI. Az iskola tanulói által elért nevelési-oktatási szint értékelése	9
1. Az ellenőrzés - értékelés szokásos formái	9
2. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje	11
3. A házi feladatok meghatározásának elvei	11
4. Teljesítménymérések	12
5. Magatartás és szorgalom értékelése.....	12
VII. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérése.....	14
VIII. Környezeti nevelési program.....	15
1. Helyzetelemzés.....	15
2. Erőforrások	16
3. Jövőkép, célok, feladatok	18
4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek.....	19
5. Alkalmazott módszereink	20
6. Taneszközök	21
7. Továbbképzések	21
IX. Polgári- és katasztrófavédelem megjelenése tantárgyaikban	23

I. Iskolánk tantárgyi rendszere és óraszámai a 2013/2014. tanévtől

Alsó tagozat

	1.			2.			3.			4.		
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6
Idegen nyelvek										2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Erkölestan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Szabadon tervezhető órakeret</i>												
Idegen nyelvek	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	1			
Magyar nyelv és irodalom	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret										1	1	1
Matematika		1	1		1	1		1	1		1	1
Idegen nyelvek (emelt)	1			1			1			1		
<i>Szabadon tervezhető ók. össz:</i>	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Összes óra:	25	25	25	25	25	25	25	25	25	27	27	27

Felső tagozat

	5.			6.			7.			8.		
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2	2	2	2						
Biológia-egészségtan							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	1	1									
Informatika				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Of.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret												
Magyar nyelv és irodalom							1	1	1			
Egészségtan				0,5	0,5	0,5						
Dráma és tánc				0,5	0,5	0,5						
Életvitel és gyakorlat										1	1	1
Informatika		1	1									
Matematika		1	1		2	2		2	2		2	2
Idegen nyelvek	2			2			2			2		
Szabadon tervezhető ók. össz:	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Összes óra:	28	28	28	28	28	28	31	31	31	31	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat	
	Alsó tagozat	Felső tagozat
Magyar nyelv és irodalom	A változat	A változat
Idegen nyelvek/emelt	A változat	A változat
Matematika/ emelt	A változat	A változat
Történelem		A változat
Erkölcstan	A változat	A változat
Környezetismeret	A változat	
Természetismeret		A változat
Biológia-egészségtan		A változat
Fizika		A változat
Kémia		A változat
Földrajz		A változat
Ének-zene	A változat	A változat
Vizuális kultúra	A változat	A változat
Dráma és tánc		A változat
Informatika		A változat
Életvitel és gyakorlat	A változat	A változat
Testnevelés és sport	A változat	A változat
Of.		egyéni

A tantárgyi rendszerünknek megfelelő tantárgyaink helyi tanterveinek kialakításánál figyelembe vettük:

- a NAT közös követelményeit, ezen belül különös figyelmet fordítottunk:
 - a kulcskompetenciák fejlesztésére,
 - a kiemelt fejlesztési feladatokra,
 - az egységes alapokra épülő differenciálásra,
 - a tanulási esélyegyenlőség megteremtésére,
- a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Programunkat.

Tanterveinkben, valamint az adott tanévre kialakított tanmeneteinkben megjelennek a helyi tartalommal kiegészített konkrét tananyagok.

Az osztályfőnöki tantervünk az „Életmód“ órákból, valamint azokból a témakörökből tevődik össze, amelyeket az osztályfőnök kialakít. A tematikát tanévenként, a tanulási közösség

életkori sajátosságait, a tanulók személyiségjegyeit figyelembe véve az osztályfőnök határozza meg.

A tanórán kívüli tevékenységünket az alábbi módon tervezzük megoldani:

- a fenntartó által biztosított időkeretből
- az “ Útravaló “ alapítvány segítségével
- pályázati lehetőségekkel

Tehetséggondozó és felzárkóztató programjait a pedagógusok a tanulók képességeinek függvényében alakítják ki.

A magasabb évfolyamra lépés feltételeit meghatároztuk a “ Tanulói Jogviszony” című fejezetben.

A csoportbontást a következő tantárgyak esetében végezzük:

Technika

Informatika

Idegen nyelv

Fejlesztő foglalkozások

Matematika

Magyar nyelv

Helyi tantervünk:

A helyi tantervünk a nevelőtestület által elfogadott pedagógiai programot, tantárgyi rendszert tükrözi.

A polgári védelem által javasolt és jogszabályban meghatározott témaköröket a mikrotanterveink, tanmeneteink tartalmazzák beépítve.

A tantárgyak tanításának céljait a NAT elvárásaiból indulva fogalmazzuk meg.

Megvalósítjuk az egymásra épülést alsó és felső tagozat között.

.A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantárgyi követelmények teljesítése, mely a helyi tantervünkben jelenik meg.

A kulcskompetenciák megjelenése helyi tantervünkben

Kulcskompetenciáknak tekinthetők mindenekelőtt a társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való összekapcsolását segítő képességek. A kulcskompetenciák, a tanulási képességek, a személyes képességek, a közéleti vagy a gazdasági életben való részvételhez kapcsolódó képességek mindig komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett, témaspecifikus szakértelemre és jól működő alapkészségekre lehet ráépíteni. A kulcskompetenciák alkotóelemei között rendkívül nagyok az egyéni különbségek, ezért fejlesztésük differenciált tanulás-irányítást igényel. A tanulók ilyen jellegű teljesítményében az öröklött képességeken kívül a szociális környezet hatásai és a tanulási alkalmak mennyiségi és minőségi

jellegzetességei jelentős mértékben közrejátszanak. Mindezen jellemzőket a tanulás tervezése során is fontos figyelembe venni.

A tantervünk elkészítésekor törekedtünk arra, hogy a kulcskompetenciák kialakulásában kiemelkedően fontos szerepet játszó képességek és személyes tulajdonságok a tanulás egész ideje alatt folyamatosan fejlődhessenek. Ilyenek mindenekelőtt a fejlett nyelvi kommunikációs készség; a belső értékrend és értékek felé való orientálódás; a megfelelő motiváció; a kritikai gondolkodás és az egyéb gondolkodási képességek; a különféle műveltségterülethez kötődő kompetenciák; s olyan személyes tulajdonságok, mint a becsületesség, tisztesség, felelősségtudat, hűség és a pozitív személyes énkép.

Kiemelt fejlesztési területek

A tanítás-tanulás szemléleti egységének és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményessége szempontjából lényegesek azok a feladatok, amelyek az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, és ez által elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. Minden tantárgy kerettantervében helyet kaptak azok az ismereteknek, tanulói tevékenységeknek, amelyek hozzájárulhatnak az énkép és önismeret; a hon- és népismeret; az európai azonosságtudat kialakításához és az egyetemes kultúra iránti fogékonyság és tisztelet megalapozásához, s amelyek közvetlen szerepet játszanak a környezeti nevelés; az információs és kommunikációs kultúra elsajátításának megvalósításában, s amelyek jól szolgálják a tanulók testi és lelki egészségének megőrzését, s az egész életen át folyó tanulásra való felkészülését.

Az SNI tanulókra vonatkozó irányelvein

Valamennyi tantárgy oktatásában, az SNI tanulókkal való foglalkozás során, a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletben előírt irányelveknek megfelelően történik a tantárgyi követelmények, az alkalmazott módszerek és az értékelés elveinek megválasztása, kialakítása.

II. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei és a tankönyvellátás rendje iskolánkban

Nevelőtestületünk szakmai tapasztalatai alapján, a helyi tanterveinkhez legjobban illeszkedő jó, tartós, hasznos, színvonalas tankönyveket választja.

A tankönyvválasztás elvei iskolánkban:

- a tankönyv legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű és időtálló,
- a tankönyv tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás mélységében
- igazodjék a tanuló szükségleteihez,
- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon,
- a tankönyvek ne legyenek túl zsúfoltak, jól olvashatóak, jól áttekinthetők legyenek,

- pedagógiai koncepcióknak leginkább az alaptankönyv, a magtankönyv felel meg, mert a tananyag magját tartalmazza, több évfolyamon is használható,
- az alaptankönyvekhez tartozzon feladatlap vagy munkalap a megerősítés, a gyakorlás, a tanuló önálló munkáltatása, a tudásellenőrzése végett,
- az alaptankönyvhöz a sajátos igényeknek megfelelő szatellitkönyvek kapcsolódjanak, amelyek elkészítésében a nevelőtestület is aktívan részt vesz,
- azokat a tankönyveket rendeljük meg elsődlegesen, amelyek a tantárgyak tanterveihöz illeszkednek és kézikönyveket is kínálnak.

A tankönyvellátás rendje iskolánkban:

A magasabb jogszabályban, a fenntartó és működtető rendeletei, valamint az éves munkatervben foglaltak szerint történik

III. A mindennapos testnevelés

A modern kor, és az ezzel együtt járó technológia az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely mozgásszegény életmóddal, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Valamennyi osztályban az alábbi bontás érvényesül:

3 óra testnevelés óra + 2 óra iskolai sportkörben való sportolás

A **testnevelés tantervünk** alapfeladatként fogalmazza meg a mozgásműveltség kialakítását, a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztését. A tananyag tartalma, annak feldolgozása közvetlenül szolgálják az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését.

A délutáni sportórák célja

- A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeloldott játékkeretek biztosítása.
- Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra.
- Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségekben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása,
- házi bajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos sportjátékokból (labdarúgás, kézilabda, szivacskezilabda, kerékpár, görkorcsolya...),
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

A sportkörben történő sportolás teljesítése a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

IV. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Kötelezően választandó tantárgyainkat óratervünk tartalmazza.

Választható foglalkozásainkat a szülői és tanulói igényeknek megfelelően egy adott tanévre hirdetjük, az intézményi sajátosságok figyelembevételével.

V. Projektoktatás

Az iskolánkban folyó projektoktatásra vonatkozó célokat és feladatokat Pedagógiai programunk tartalmazza, a megvalósítás területeit a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

VI. Az iskola tanulói által elért nevelési-oktatási szint értékelése

A *szaktárgyi* értékelést függetlennek tekintjük a magatartás és a szorgalom értékelésétől. Bár osztályzattal minősítjük mindkettőt, valljuk, hogy ez nem "kinyilatkoztatás", hanem az értékelés fontos megnyilvánulása.

A *tantárgyi* értékelésben a követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Az osztályzatot külső motivációnak értelmezzük, amely segítheti a diákokat a teljesítmény fokozásában. Az egyenletesen kiemelkedő teljesítményű tanulókat szaktárgyi dicséretben részesítjük.

1. Az ellenőrzés - értékelés szokásos formái

Szaktárgyi értékelés:

- *Szöveges értékelés*

Törvényi háttér:

Az Nkt. 54.§ (3) írja elő, hogy az első évben és a 2. évfolyam első félévében olyan szöveges értékelést kell kapnia a tanulóknak, amely kifejezi, hogy kiválóan, jól, vagy csak megfelelt az elvárásoknak, esetleg felzárkóztatásra szorul.

Elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekért, elsősorban a gyereknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart,
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének,

- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

Elvi követelmények:

- fejlesztőközpontú legyen,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be,
- jelölje meg a továbblépés útját és módját,
- legyen közérthető a tanuló és a szülő számára.

Osztályzattal történő értékelés és szöveges értékelés átváltása

Az osztályzat tartalma	Osztályzat	Szöveges értékelés átváltása osztályzatra
Maradékalanul eleget tesz a tantervi követelményeknek. Ismeri, tudja a tananyagot, és alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz.	Jeles (5)	Kiválóan teljesített
Kevés hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Kisebb bizonytalanságai vannak. A tanultakat segítségével alkalmazza.	Jó (4)	Jól teljesített
Sok hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Ismeretei felületesek. Segítséggel képes feladatokat megoldani.	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
Súlyos hiányosságokkal tesz eleget a tantervi követelményeknek. Bizonytalanul tudja megoldani feladatait.	Elégséges (2)	Felzárkóztatásra szorul
Segítséggel sem képes teljesíteni a tantervi követelményeket. A minimális tantervi követelményeknek sem tud eleget tenni.	Elégtelen (1)	

Érdemjegyet adunk:

- Szóbeli számonkérés alkalmából.
- Írásbeli számonkéréskor:
 - témazáró dolgozatra,
 - írásbeli feleltre (gyakoriságát nem korlátozzuk),
 - házi dolgozatra,

- füzetvezetésre,
- szorgalmi feladatokra.

Megállapodásaink:

- Heti egy - vagy kétórás tantárgy esetében félévenként minimum 3, magasabb óraszámú tantárgy esetében félévenként minimum 5 érdemjegyet kapjon a tanuló.
- Alsó tagozaton a negyedik évfolyam félévéig negyedévenként a szülők számára elküldjük a témazáró dolgozatokat, illetve az írásos értékelő lapokat.
- A témazáró dolgozatokat 2 évig meg kell őrizni.
- Az ellenőrző könyvben / tájékoztató füzetben / valamint a haladási és mulasztási naplóban a szaktanár minden esetben rögzíti az érdemjeggyel való értékelés dátumát, érdemjegyét, és hitelesíti azt aláírásával. Ha ez az értékelés napján nem valósul meg, minél előbb pótolja.

2. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje

- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni.
- A témazáró dolgozat íratását előre be kell jelenteni.
- Az értékelés szempontjait és a helyes megoldásokat ismertetjük a tanulókkal.
- Az írásbeli felelet osztályszintű, csoportos vagy egyéni lehet, előzetes bejelentést nem igényel. Íratható az aznapra feladott anyagrészből és a hozzá szorosan kapcsolódó, már tanult ismeretekből. Gyakorisága korlátlan.
- A házi dolgozat megadott témakörben, gyűjtőmunkát igénylő, saját kidolgozású szorgalmi feladat. Elkészítésére legalább egy hetet kell biztosítani.
- A füzetvezetésnél az órai anyagok és házi feladatok meglétét és a külalakot értékeljük.
- A haladási és mulasztási naplóba a témazáró dolgozatok piros, az írásbeli és szóbeli feleletek kék, a házi dolgozatok, füzetvezetés és szorgalmi feladatok zöld színű érdemjeggyel kerülnek bejegyzésre.

3. A házi feladatok meghatározásának elvei

- A házi feladat szóbeli és/vagy írásbeli lehet
- A házi feladat napi felkészülési ideje tantárgyanként ne legyen több 20 percnél. Mennyisége legfeljebb egy szöveges tananyag megtanulása, írásban pedig legfeljebb két (kisalakú) füzetoldal, figyelembe véve az életkori sajátosságokat. A házi feladatot a szaktanár érdemjeggyel értékelheti.
- Hétféjére és a szünetekre is csak a napi mennyiségű házi feladat adható.

4. Teljesítménymérések

Belső felméréseket a szakmai munkaközösségek éves programja szerint végzünk.

Külső felmérésekbe nevelőtestületi döntés alapján kapcsolódunk be.

A pedagógiai munkánk eredményét úgy értékeljük, hogy összevetjük azokat a helyi pedagógiai programban megfogalmazott célokkal, stratégiával, illetve a helyi tanterveinkben tervezettekkel.

<i>Az értékelés</i>	<i>Célja</i>	<i>Funkciója</i>
Diagnosztikus /felmérő/	Az egyén, a közösség kiindulási szintjének, összetételének megismerése, információ-szerzés a neveltség szintjéről, a tanulói teljesítményről.	A nevelési ciklus kezdetén az önértékelés, ellenőrzés segítése.
Formatív /fejlesztő/	A nevelési folyamat szabályozása, koordináció, korrekció biztosítása.	A tanuló, a közösségek haladásának, fejlődésének elősegítése.
Szummatív /minősítő/	A nevelési folyamat eredményének globális, összegző kifejezése, a meglévő és az elvárt teljesítmény, eredmény meghatározása.	Újabb minőségi jegyekkel a nevelési folyamat további diagnosztizálásának elősegítése.

Egy napon egy tanulócsoporthoz csak egy külső teljesítménymérés végezhető el.

5. Magatartás és szorgalom értékelése

Ebben a fejezetben a minősítés követelményeit fogalmazzuk meg, az egyéb megállapodásokat a házirend tartalmazza. A viszonyítási alapot a nevelőtestület által támasztott erkölcsi követelmények jelentik.

A magatartás érdemjegyei és osztályzatai:

Példás (5)

- A közösségi munkában részt vesz.
- Viselkedése pozitív hatású társaira, környezetére.
- A házirendet betartja, másokat is arra ösztönöz.
- Szükség esetén segíti társait. Tanáraival a problémák feltárásában, megoldásában együttműködő

Jó (4)

- Megfelelő fegyelmezettségű, feladatainak eleget tesz.
- Elfogadható a viselkedése, a közösségre pozitív hatású, tisztelettudó.
- A házirend betartásában néha hibázik.

Változó (3)

- Kifogásolható, ingadozó a fegyelmezettsége.
- A közösségi munkában vonakodva vesz részt, a közösségre néha negatív hatású.
- Többször hibázik a házirend betartásában.
- Hangneme, beszédstílusa esetleg udvariatlan.
- Szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetője, intője van az adott hónapban.

Rossz (2)

- Másokat erősen zavaró, negatív hatású a viselkedése.
- Közösséget romboló, közönséges a hangneme.
- Figyelmeztetések hatására nem változik, sokat vét a házirend ellen.
- Megbízhatatlan, rossz példát mutat.
- Igazgató intó esetében az adott hónapban, ill. a házirend további megsértése esetén az adott félévben.

A magatartás szöveges értékelése alsó tagozaton félévkor 1. osztálytól 2. osztály félévig

- Társaival: barátságos- együttműködő-közömbös- gyakran kerül konfliktusba- segítőkész- nem segítőkész
- Közösségben: aktív- passzív- zárkózott- kezdeményező- hátráltató- konfliktust okozó
- Felnőttekhez: udvarias- tisztelettudó- közvetlen- tartózkodó- bizalmatlan

A szorgalom érdemjegyei és osztályzatai:

Példás (5)

- Aktív, igényes az ismeret – és a tudásszerzésben.
- Érdemjegyei képességei szerint alakulnak, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.
- Esztétikus, hibátlan a munkája.
- Felszerelését mindig magával hozza, és házi feladatát teljesíti. Többletmunkát vállal, tanulmányi versenyen vesz részt, érdeklődő.

Jó (4)

- Képességeihez mértén dolgozik, többletmunkát ritkán vállal.
- Rendszeresen ellátja feladatait, de a munkája külső megjelenésében igénytelenebb.

- Időnként ösztönzésre szorul az órai munkában.

Változó (3)

- Tanulmányi munkája rendszertelen, hullámzó teljesítményű.
- Felszerelése gyakran hiányzik, házi feladatát nem mindig készíti el.
- Önállóan a munkavégzésben, többször kell figyelmeztetni kötelességeire.

Hanyag (2)

- Tanulmányi kötelezettségének azért nem tesz eleget, mert hanyag, gondatlan. Gyakran hiányzik a házi feladata, felszerelése.
- Képességein messze alul teljesít.
- Abban a félévben, amelyikben elégtelen félévi osztályzatot kapott valamely tantárgyból.

A szorgalom szöveges értékelése alsó tagozaton félévkor 1. osztálytól 2. osztály félévig

- Munkáját: önállóan- kevés segítséggel- kizárólag segítséggel végzi
- Probléma esetén: segítséget kér - nem kér segítséget
- A közösségi munkát: ötletekkel segíti- utasításra teljesíti - gyakran hátráltatja
- Tanulmányi feladatainak teljesítése: pontos, hiánytalan- ritkán hiányos- gyakran hiányos

Tanítási órákon: figyel - nem figyel - sokat jelentkezik - mással foglalkozik - a többiekkel együtt halad - a többiektől gyakran lemarad

VII. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérése

Intézményünk a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81.§-ban megfogalmazottak szerint végzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát. Időpontját a mindenkori tanév rendjéről szóló rendelet szabályozza.

VIII. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetünk megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít az élő és élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésre, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.”

/ KÖNKomp /

1. Helyzetelemzés

Iskolánk Budapest XVI. kerületének családi házas övezetében található.

A telket két oldalról egyemeletes családi beépítés veszi körül, másik oldala nyitott, a Szilas-patak völgyére és az Árpádföld dombjaira néz. A forgalmas Rákosi úttól bokros, fás, füves /jelenleg elhanyagolt, ám közpark létesítésére alkalmas/ terület választja el. Igen tágas udvarunkon sporttevékenységekre alkalmas terület, díszudvar, díszkert, játszókert, és pihenőkert is helyet kapott. Így hát mindig van teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet.

Az iskolát körülvevő környezet befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, mivel nevelőtestületünk valamennyi tagja szívén viseli a környezeti nevelést. Intenzíven foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül is. Vannak, akik minden munkában részt vállalnak, és vannak, akik időnként kapcsolódnak be egy-egy tevékenységi területhez.

Iskolánk környezeti nevelésének már működő tartalmi elemei:

- Tanórai foglalkozásokon a Helyi tantervben részletezett ismeretek alapján.
- Természetre káros anyagok gyűjtése (használt elem, sütőolaj).

- Újra feldolgozható és hasznosítható anyagok gyűjtése (papír, telefonkönyv).
- Erdei iskola
- Téli és nyári táborok
- Tanulmánykirándulások
- Környezettakarítási napok szervezése
- Témahét

2. Erőforrások

Belső személyi erőforrások

- Iskolavezetőség:
 - Támogatja a környezeti nevelési programot.
 - A lehetőségekhez képest anyagi erőforrást biztosít ehhez.
 - Aktívan részt vesz az egyes programokon.
 - Törekszik a hasznosítható kapcsolatrendszer kiépítésére.
- Nevelőtestület tagjai:
 - A szaktantárgyakban megjelennek a környezeti nevelési célok.
 - Odafigyel a példamutató magatartásra.
 - Részesei a környezeti nevelési programok szervezésének és megvalósításának.
- Diákok:
 - Részt vesznek a környezeti nevelési programokon.
 - Magatartásukkal, aktív részvételükkel elősegítik a környezeti nevelési célok megvalósulását.
 - Tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások, kezdeményezések.
- DÖK:
 - Aktív részesei és szervezői a környezeti nevelési programoknak.
- Pedagógus munkát közvetlensegítő alkalmazottak:
 - Támogatják a nevelőtestület munkáját az egyes programok háttérének biztosításával.
- Szülők:
 - Tevékeny részvétel a környezeti nevelési programokon.
 - Külső erőforrások felkutatása.

- Esetleges anyagi támogatás.
- Iskolaorvos:
 - Előadások tartása, szervezése az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról.
 - Személyes ráhatás.

Külső személyi források

- Fenntartó:
 - Kölcsönös együttműködés.
 - Optimális helyzet megteremtése a célok megvalósulása érdekében.
- Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények / múzeumok, nemzeti parkok, stb. /:
 - A tanórai és tanórán kívüli környezeti programok színesebbé tétele.
- Civil szervezetek:
 - Szakmai ismereteikkel, programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat.
 - Előadások, továbbképzések.
- Hivatalos szervek:
 - Feladatuk annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola.

Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a költségigényes tanulásszervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetésének feltételéig mindenre kiterjed.

- Költségvetés:
 - A fenntartó által biztosított működési támogatás.
- Iskolai alapítvány:
 - Támogatja a tanulók erdei iskolában, nyári és téli táborokban való részvételét.
- Pályázatok:
 - Iskolánk pályázatfigyelője folyamatosan tájékoztatja a nevelőtestület tagjait a pályázati lehetőségekről.
- Egyéb bevételek:
 - Hulladékgyűjtésből származó bevételek.

3. Jövőkép, célok, feladatok

Elvünk, hogy a gyermekek környezeti nevelése a születés előtt kilenc hónappal, a Móra Ferenc Általános Iskolában a kapun átlépve kezdődik.

Jövőképünk:

Olyan állampolgárok nevelése, akik személyiségformálásuk során felismerik a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben, valamint kialakulnak azok a magatartási és életviteli minták, melyek segítségével a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

Hosszú távú céljaink:

- Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válságok elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a társadalmi fenntarthatóságát.
- Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé.
- Elősegíteni az egyetemes Természet, mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- Hozzájárulni a Föld egészséges folyamatainak visszaállításához.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.
- Bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Képesé tenni a tanulókat arra, hogy együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Konkrét célok, feladatok:

- Tanulóinkkal tapasztalati úton megismertetni a természeti és a társadalmi környezet állapotát, és gyakoroltatni a megóváshoz szükséges magatartást.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése.
- Konfliktuskezelés, tolerancia, természeti és társadalmi felelősség fejlesztése.
- Helyes értékrend, erkölcsi és életviteli szokások formálása.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
- Fogyasztás helyébe az életminőség helyezése.
- Fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével.

- Helyi értékek és problémák megismertetése.
- A környezeti nevelés minden dolgozónk munkájában és személyes példájában jelenlevő tevékenységgé váljon.
- Ősi mesterségek megismertetése.
- Tényleges részvétel a munka- és lakóhely környezetvédelmében.
- A szelektív hulladékgyűjtéshez megfelelő számú gyűjtőedény beszerzése és elhelyezése az épület valamennyi helyiségében.
- A szemét mennyiségének csökkentése iskolánkban.
- Hagyományok védelme.
- Az iskola és a családok „zöldítése”. (szemléletformálás)
- A természet- és környezetvédelmi törvények alapszintű ismerete.
- Korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező, környezetük iránt felelős szakemberek képzése.

4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

A Nemzeti Alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva helyi tantervünkben megjelennek a környezeti nevelésünk célkitűzései. Elsősorban a természettudományos és „Életmód” óráinkon foglalkozunk kiemelten ezekkel a feladatokkal, de valamennyi tanóránkon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat.

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is.

Tanórán kívüli programok

- *Erdei iskola*
- A tanév során 2. osztálytól 6. osztályig / esetleg 7. évfolyam / a tanulók egy hetet töltenek Magyarország valamelyik nevezetes tájegységén. A helyszín évente változik, így lehetőség nyílik arra, hogy diákjaink igen sok területét megismerjék az országnak.
- *Témahét*
- Egy adott témát projektmódszerrel dolgozunk fel, a korosztályoknak megfelelő módszerekkel. A témahét mindig valamilyen jeles naphoz kapcsolódik.
- *Környezettakarítás*
- Ősszel és tavasszal rendezzük meg. Iskolánk egész területét, valamint közvetlen környezetét tisztítjuk meg az elszórt hulladéktól.
- *Kiállítások, versenyek*
- Plakátkészítő verseny egy-egy jeles nap kapcsán, majd azok kiállítása.

- A használt elem, a sütőolaj és a hulladék gyűjtését a tanév végén értékeljük. Azok az osztályok, amelyek a legtöbbet gyűjtötték ezekből, jutalomban részesülnek. A Móra-kupa értékelési rendszerének is részét képezik a fent említett tevékenységek.
- *Iskolakert*
- Az iskola udvarán osztályokra felosztott területek találhatóak, melyek gondozását az adott osztályok diákjai végzik.
- *Egyéb lehetőségek:*
 - Szakkörök
 - Kézműves foglalkozások
 - Tanulmányi kirándulások
 - Táborok
 - Múzeum és állatkert látogatása
 - Előadások, fórumok szervezése

5. Alkalmazott módszereink

A hatékonyság növelése érdekében olyan módszereket választunk, amelyek segítségével képesek vagyunk nevelési céljainkat megvalósítani. A hagyományos módszereken túl előnyben részesítjük az élményalapú, tevékenységalapú és interaktív módszereket. Törekszünk ezek minél sokoldalúbb alkalmazására.

- *Játékok:*
 - szituációs
 - memóriafejlesztő
 - érzékelést fejlesztő
 - bizalomerősítő
 - kapcsolatteremtést segítő
 - drámapedagógia
- *Modellezés:*
 - működő modellek készítése és elemzése
- *Riport módszer:*
 - kérdőíves felmérés
 - fotóriport
- *Projekt módszer:*
 - analízis – akció projektek
- *Terepgyakorlati módszerek*
 - táborok
 - térképkészítés

- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések
- *Aktív, kreatív munka*
 - természetvédelmi és fenntartási munkák
 - szelektív hulladékgyűjtés
 - természetre káros anyagok gyűjtése
- *Közösségépítés*
 - csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében
- *Művészi kifejezés:*
 - vizuális nevelés
 - irodalmi alkotások
 - zeneművészet
 - fotóművészet
 - népművészet
 - esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
 - a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

6. Taneszközök

Az iskola többségében rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótoljuk a még hiányzó eszközöket, frissítjük a szakkönyv állományunkat. Szeretnénk, ha megfelelő audiovizuális, ill. multimédiás eszközök állnának a tanárok és diákok rendelkezésére.

Célunk még, hogy a szelektív hulladékgyűjtéshez megfelelő számú gyűjtőedényt tudjunk elhelyezni az iskola valamennyi helyiségében és a folyosókon.

7. Továbbképzések

Helyi továbbképzések

- Értekezletek
- Tanulmányutak
- Meghívott szakértők, előadók

Külső továbbképzések

- Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken.
- Tantestületünkben szinte mindannyian elvégezték Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek tanárfelkészítő programját, mely foglalkozik a környezeti nevelés egyes területeivel.
- Egy fő Csendes Éva: Környezetvédelmi ismeretek és környezettudatos magatartás című továbbképzésen vett részt.
- A továbbiakban szeretnénk, ha évente legalább két pedagógus vehetne részt ilyen jellegű továbbképzési programon.

IX. Polgári- és katasztrófavédelem megjelenése tantárgyaikban

Feldolgozásra javasolt témakörök

Tantárgy

I. Természeti katasztrófa

Földrajz, környezetismeret

Földrengés

Árvíz

Hosszan tartó forróság

Földcsuszamlás

Súlyos esőzés

Aszály

Gátszakadás

Erdőtűz

Szélvihar

Hóvihar, erős fagy

Vulkanikus kitörés

II. Technikai katasztrófa

Veszélyes kémiai anyagok

Kémia

Kémiai szennyezés

Környezetismeret

Illegális személtlerakó

Kémia

Radiológiai balesetek

Kémia

Szállítási balesetek

Földrajz, kémia

Erőforrások hiánya

Fizika

Épülettüzek

Kémia

Fegyveres zavargások, terrorizmus

Osztályfőnöki

<i>III. Nukleáris katasztrófa</i>	Fizika
Atomerőművi katasztrófa	
Környezetvédelem	
Háborús nukleáris katasztrófa	
Környezetvédelem	
<i>IV. Biológiai katasztrófa</i>	Biológia
Baktérium fertőzés	
Környezetvédelem	
Vírus fertőzés	
<i>V. Elsősegélynyújtás</i>	
Elsősegélynyújtó tennivalóink veszélyhelyzetben	Biológia
Elsősegélynyújtó feladatai	Osztályfőnöki
Tennivalóink konkrét katasztrófa helyzetekben	Biológia
Tűz	Kémia
Veszélyes anyagok	Kémia
Környezetvédelem	Biológia
Nukleáris szennyezés	Kémia
Egyéni védőruhák	Osztályfőnöki
Radiológia-, biológia és vegyvédelmi csomag	Kémia
Sugárzásmérő műszerek	Fizika